No. 291. 1838

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Vrijdag 7 December.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 4den December.

De *Moniteur* vermeldt heden dat de luitenant generaal *Jacqueminot* gisteren te Parijs is aangekomen en de koning hem voorloopig met het opperbevel over de nationale garde van het Seine-departement belast heeft. In strijd met hetgeen sedert eenige dagen werd verhaald, heet het thans, dat het gouvernement geene andere bedoeling heeft gehad dan het opperbevel in handen van dien generaal te stellen en dat hij daartoe, na de lijkplegtigheid des maarschalks *Lobau*, bepaald zal benoemd worden, maar dat men vooraf eenige namen, van nog hoogeren rang of grootere verdiensten op den voorgrond had gesteld, om de nationale garde als 't ware te overtuigen, dat de generaal *Jacqueminot* eerst gekozen was, nadat men te vergeefs een maarschalk of vermaard krijgsman uit den tijd van het keizerrijk de gezegde betrekking had zoeken op te dragen.

Men verwacht, dat morgen de dag der begrafenis, bij dagorde, aan de nationale garde zal worden aangekondigd. Het lijk des maarschalks zal zaturdag naar het hotel der invaliden worden overgebragt.

— Het stoffelijk overschot van den hertog *van Choiseul* wordt morgen naar zijne landgoederen overgebragt, nadat vooraf een plegtige dienst in St. Germain l'Auxerrois zal gevierd zijn.

— De meerderheid der aandeelhouders in de spoorwegonderneming van de Sambre en Maas, heeft tot de ontbinding der maatschappij besloten.

— Men heeft gisteren te Parijs de eerste tijdingen van de jongst onder den schout bij nacht *Baudin* naar de Mexikaansche kust gezondene versterking ontvangen. Verscheidene der schepen waren den 20sten october te Havana aangekomen, onder anderen het fregat *la Gloire* en de brik *Creole*, die door den hertog *van Joinville* gekommandeerd wordt. Men rekent dat het eskader den 1sten november te Vera-Cruz zal kunnen bijeen geweest zijn.

Te gelijker tijd heeft men vernomen, dat de federalistische partij, onder de leiding van den generaal *Montenegro*, te Tampico eene omkeering van zaken heeft bewerkt. Deze militaire chef trok den 7den, aan het hoofd van 500 man, Tampico binnen en maakte zich van de plaats meester; het garnizoen schijnt aan de beweging te hebben deelgenomen of althans dezelve niet te hebben tegengewerkt; de bevelhebber der stad, kolonel *Pedraza*, was, volgens het eene berigt, op een vaartuig ontkomen; volgens het andere gevangen genomen. Op het berigt van den overgang van Tampico was de mexikaansche kommandant van Matamoros met 1500 man opgetrokken om Tampico te hernemen. Men was intusschen niet zonder vrees, dat de Texiaasche generaal *Lamar* zich van Matamoros mogt willen meester maken, wanneer hij de ontblooting van troepen in die stad vernam. Zoo de beweging van Tampico voortgang hebben mogt, was het te vreezen, dat het centraal mexikaansch gouvernement van den generaal Bustamente, over hetwelk Frankrijk te onvreden is, voor de federalistische partij zou moeten onderdoen.

— De gewone briefwisseling uit Madrid, tot den 27sten thans ontvangen, houdt de volgende bijzonderheden: Zekere *Amendariz* thans gedeputeerde en onder-secretaris van staat onder het ministerie *Calatrava* en die onder het ministerie *Ofalia* in de cortes steeds met de meerderheid had gestemd, scheen thans belast met de vorming van een nieuw ministerie. Men dacht intusschen, dat er geen ministerie tot stand zou komen dan na de komst van den generaal *Alaix*, die dagelijks in de hoofdstad gewacht werd. Meer dan ooit heeft het hof de koningin behoefte aan den steun der generaals die haar getrouw zijn gebleven, inzonderheid van *Espartero*, wiens voorspellingen, ten aanzien van *Narvaez*, maar al te waar zijn geweest.

De post van Andalusie had berigten uit Sevilie tot den 21sten en van Cadix tot den 20sten aangebragt, die niet verontrustender luidden. De junta van Sevilie had op dat tijdstip nog geene maatregelen genomen. Eene deputatie was naar den generaal *Cleonard* te Cadix gezonden, om hem tot deelneming aan de beweging van Sevilie over te halen, maar die generaal had geantwoord, dat hij geen gezag dan dat der koningin erkende, en eene proclamatie uitgevaardigd, waarin hij de beweging van Sevilie voor een misdadigen opstand verklaart en al wie er aan deelneemt met de strengheid der wet bedreigt. Grenada, Cordua, Malaga en Jaen waren nog rustig gebleven. Men hoopte dus dat de junta van Sevilie, op zich zelve staande, zich weldra mogt ontbinden. Een bijzonder gunstig teeken voor den geest der troepen was, dat een eskadron kavallerie en eene batterij artillerie van Sevilie den weg naar Cadix waren ingeslagen om zich onder de bevelen van den generaal *Cleonard* te stellen.

— De generaal *Quiroga* heeft te Madrid eene proclamatie aan de nationale garde van Spanje uitgevaardigd, om hen tot eendragt aan te manen.

— De Cortes waren den 27sten nog aan het beraadslagen over de artikelen van het adres; men was tot aan het zesde gevorderd.

In weerwil van den treurigen toestand, was er den vorigen avond te Madrid nog een stierengevecht gehouden.

— De binnenlandsche rente was heden in den aanvang der beurs flaauw, later kwam er eenige verlevendiging in den koers. De notering was heden (4 *December*) 5 pCt. 109,90; 3 pCt. 81,40; Nap. r. 101,50; Spanje Ardoin 16⅝; Portugal 20; Rom. L. 101⅞.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 6den December.

Heden wordt alhier de heugelijke Verjaardag van Z. K. H. den Prins *van Oranje* op de gebruikelijke wijze gevierd, met het uitsteken der vlaggen en het houden eener groote parade, zoo van het garnizoen, als van de kweekelingen der alhier gevestigde koninklijke Militaire Akademie.

— Gisteren morgen is Z. K. H. de Erfprins *van Oranje*, komende uit Stuttgart, in de residentie teruggekeerd.

— De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zullen heden het ontwerp van wet, betrekkelijk het Muntwezen, eergisteren bij de kamer ingekomen, onderzoeken. Ten elf ure zal de centrale afdeeling bijeen komen, welke waarschijnlijk, in de ten half 12 ure te houden zitting der kamer, haar verslag over eenige der aanhangige ontwerpen zal doen, waaromtrent de beraadslagingen eerstdaags kunnen worden te gemoet gezien. Ook verzekert men, sinds eenige dagen, dat er vóór de beraadslagingen over de financiele ontwerpen van wet, van Regeringswege staatkundige mededeelingen aan de kamers zullen worden gedaan.

— Aanstaanden Zaturdag zal, naar men verzekert de Eerste Kamer hare werkzaamheden aanvangen en hare eerste zitting houden.

— Naar men nader verneemt bestaat de voornaamste verandering, welke in het aanhangig ontwerp van wet, betrekkelijk de tarieven der salarissen van praktizijns, enz. gebragt zijn, daarin, dat deze bij koninklijk besluit vast te stellen tarieven, uiterlijk binnen den tijd van *drie* jaren, door wettelijke bepalingen zullen worden vervangen.

— Naar men verneemt is de inspectie over de met verlof afwezende schutters, die in December bepaald was, uitgesteld tot April 1839.

— Door Z. M. zijn dezer dagen benoemd tot ambtenaren van de eerste klasse voor de dienst in Neerlands Indie Mr. *P. Brugsgeld van Vliet* en Mr. *J. H. Donker-Curtius*.

— Aanstaanden Zondag, den 9den dezer, zal er, in de zaal *Diligentia* te 's Hage een vocaal- en instrumentaal-concert gegeven worden door drie Tyroler-zangers, schipbreukelingen van het Harlinger beurtschip, die zelf nog gelukkig gered zijn geworden, doch al hunne goederen hebben verloren, terwijl twee hunner makkers den dood in de golven hebben gevonden. Zij zullen zich in negen fraaije muzijkstukken doen hooren.

— Aan de Israelitische gemeente te Maastricht is, door den koning in de kosten tot daarstelling van een kerkgebouw, tot uitoefening harer eeredienst, van Rijks wege eene subsidie verleend.

— De opperbevelhebber van het 8ste pruissische legerkorps, de heer *van Borstell*, heeft zich over Trier, waar hij de troepen in oogenschouw genomen heeft, naar Luxemburg begeven.

Het *Handelsblad* bevat weder een schrijven uit Brussel van den 4den, waarin andermaal verzekerd wordt, dat de Duitsche mogendheden voorstellen aan onzen koning gedaan, die door Z. M. waren ingewilligd, en eindelijk o

van Engeland en Frankrijk hadden verkregen. Maar het *Handelsblad*, laat er wederom op volgen, dat het voor dit berigt niet instaan kan.

In de bijzondere berigten uit Brussel van den *Avondbode*, leest men aan den anderen kant: » Men hecht hier volstrekt geen geloof aan hetgeen een Brusselsch correspondent van het *Algemeen Handelsblad*, onder dagteekening van den 1 dezer, schrijft, ten aanzien van eene krachtige nota van de pruissische regering, welke de toetreding van Engeland en van Frankrijk, tot de uitvoering der 24 artikelen, vermeldt, met de veranderingen ten opzigte der schuld, en de wijzigingen betreffende de Scheldevaart. Ik kan u zelfs verzekeren, dat het bedoelde berigt van allen grond ontbloot is."

In de zitting der belgische vertegenwoordigers van eergisteren was aan de orde het door den oorlogsminister voor zijn departement gevraagd buitengewoon crediet van 3,544,930 fr. Op verscheidene punten werden de belgische ministers daarbij onderhouden. De heer *de Brouckere* zeide het eerst, dat hij zich niet tegen het crediet verzette, maar herinneren moest, dat in de aanspraak bij de opening der kamers de verzekering was gegeven, dat de natie met geen nieuwe lasten zou gedrukt worden; dat de staat van het leger op denzelfden voet zou blijven, daar ook in het Hollandsch leger geen verandering was gekomen. Den 13den November was deze aanspraak gehouden, en den 26sten was de oorlogsminister met eene credietaanvraag voor den dag gekomen. Was er dan in dien korten tijd eene verandering voorgevallen en het land toen meer bedreigd dan veertien dagen vroeger, zoodat men buitengewone maatregelen moest nemen, die, volgens sommigen, reeds ongerustheid onder het algemeen en nadeel aan den handel hadden toegebragt? Schoon hij daaraan niet geloofde, wenschte hij toch opheldering opzigtelijk de tegenstrijdigheid tusschen de openingsaanspraak en de aanvraag van den oorlogsminister en dien van finantien van 15 buitengewone opcenten.

Het antwoord van den oorlogsminister was: »De gedane aanvraag en die, *welke u zeker nog zullen gedaan worden*, strekken om alle maatregelen te nemen, opdat het gouvernement, des noodig, de geheele magt die hetzelve jaarlijks bij de wet verleend wordt, zou kunnen onder de wapenen brengen.

» De troonrede hield, dat er in onzen krijgstoestand niets veranderd was en dat men met de noodzakelijke uitgaven moest voortgaan om den staat van ons krijgswezen op dezelfde hoogte te houden. Maar de kamer heeft zelve, bij haar antwoord, eene soort van verandering in dien toestand te weeg gebragt, door hare gezindheid tot strijden daarbij aan den dag te leggen; zij derhalve heeft het gouvernement in de verpligting gesteld, om terstond zulk eene houding aan te nemen, dat het zich in staat bevond, om strijd te voeren. Ziedaar de ware strekking van het tegenwoordig ontwerp.

» De maatregelen, die er moeten genomen worden, vereischen uitgaven; dienstakken moeten er volkomen georganiseerd, voorzorgen genomen worden; en de gevraagde sommen strekken volstrekt tot niets anders, dan om bereid te zijn, om in zeker geval, de geheele krijgsmagt des lands onder de wapenen te brengen."

Na deze verklaring van den minister van oorlog, trad de heer *Gendebien* op, om zijne verwondering te betuigen, dat de minister van buitenlandsche zaken niet tegenwoordig was. Dezen wilde hij naar den tegenwoordigen diplomatieken toestand vragen. Sedert tien dagen liepen er allerlei geruchten. Men had van een eindprotocol gesproken, waarbij de schuld wel verminderd werd, maar het grondgebied bleef zooals het bij de 24 artikelen bepaald was. Hij wilde weten, of, wanneer dit protocol bestond, het ministerie dan al of niet vast besloten was, om het grondgebied te verdedigen; want, zoo niet, dan waren de tegenwoordige toerustingen niets meer dan eene loutere mistificatie, en was het beter nu rond voor de zaak uit te komen, dan de natie nuttelooze lasten op te leggen. Verder wilde de heer *Gendebien* weten, wat er van het algemeen aangenomen gerucht was; dat het pruissisch gouvernement aan het belgische eene nota had ingezonden, waarin het verklaarde nimmer in eene wijziging, wat de bepalingen van het grondgebied betrof, te zullen bewilligen. Op deze punten werd door geen der ministers eenig antwoord gegeven, maar de heer *Dumortier* zeide, dat het adres van antwoord der kamer te formeel was gesteld en door het ministerie te eenstemmig aangenomen, dan dat men den minsten twijfel mogt voeden omtrent de gevoelens van het gouvernement. Ten slotte werden de 3,544,930 fr. met eenparigheid door de vertegenwoordigers toegestaan.

In deze zelfde zitting heeft de kamer ook de wet op de zegelregten definitief aangenomen, met een door de heeren *Debus* en *Demonçeau* voorgesteld amendement, waarbij een geevenredigd regt voor de dagbladen wordt aangenomen.

— Het brusselsch Handelsblad beklaagt zich over den achteruitgang der belgische fondsen. » De verklaringen, – zegt dit blad – van den minister van oorlog, dat hij nog nieuwe crediet-aanvragen doen zal, zijn oorzaak dat er geene koopers in lands-obligatien zijn; de houders die verkoopen willen, durven niet aanbieden, omdat daardoor nog eene grootere daling zou ontstaan. Men beklaagt zich ernstig over den onzekeren staatkundigen toestand, [illegible] daar er bij onze naburen niet de minste schijn van vijandelijke voornemens bestaat, is men beducht voor de gevolgen van de toerustingen, die bij ons plaats hebben. Tot heden is het land voor eene finantiele crisis bewaard gebleven, maar wanneer de buitengewone uitgaven de kapitalen doen uit den handel nemen, zouden wij tot eene dier schokken kunnen komen, die in lang niet hersteld worden, en altijd noodlottig zijn voor den handel, de nijverheid en het welzijn der volken."

— Het *Journal d'Anvers* meldt, dat het garnizoen van Antwerpen tegen de helft dezer maand, met 1500 man zal vermeerderd worden.

— Ter brusselsche beurs heeft het gerucht geloopen van eene nieuwe poging tot moord op koning *Lodewijk Philips*. De Parijsche [illegible] tot eergisteren namiddag vijf ure, spreken echter daarvan met geen woord.

— Te Antwerpen was gisteren genoteerd: Belg. 5 pCt. 100⅝; Sp. Ardoin 16¼ %.

*** 's GRAVEMOER, den 3den December. Heden beviel voorspoedig, doch ontijdig, van eene doode *DOCHTER*, A. J. K. VAN DE VELDE, geboren VAN KAKERKEN.

Eenige Kennisgeving.

*** AMSTERDAM, den 5den December 1838. Heden beviel zeer voorspoedig van een *ZOON*, Vrouwe A. A. M. VAN HAEFTEN, geboren BOON.

*** Heden overleed ten huize van den Heer P. S. VAN DEN OUWELANDT, *FRANCISCUS JOHANNIS VAN ERTRYK*, in den jeugdigen ouderdom van 23 jaren, aan de gevolgen van Zenuw-zinking-koortsen, na voorzien te zijn van de HH. Sacramenten.

OOSTERHOUT, 29. November 1838.

J. VAN ERTRYK,
A. VAN ERTRYK,
Geb. DE LEEUW.

HOLLANDSCHE SCHOUWBURG.

De Tooneelisten onder de Directie van L. T. J. ROSENVELDT, oud Lid en Eerste Komiek van den Koninklijken Schouwburg, te *'s Gravenhage*, zullen de eer hebben te Vertoonen, op *Zaturdag* den 8. *December* 1838: *DE VERWARRING*, Blijspel in 5 Bedrijven, naar het Hoogduitsch van KOTZEBUE. Na hetzelve: DE SNIJDER EN ZIJN ZOON, Blijspel in 2 Bedrijven, naar het Hoogduitsch van Fritz.

Aanvang ten *zes* ure. De Plaatsen kunnen besproken worden op den Speeldag, van 's morgens *tien* tot 's namiddags *twee* ure, mits betalende *tien* Cents Entré voor elke Plaats.

NB. Er zal voor eene behoorlijke verwarming der Zaal gezorgd worden.

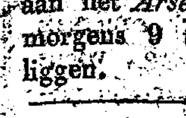

Het aanzienlijk LANDGOED, genaamd *DE KOEKKOEK*, gelegen in den *Biesbosch*, onder de Gemeente *Made* en *Drimmelen*, Provincie *Noord-Braband*, hetwelk op den 29. November 1838, ten overstaan van den Notaris A. J. VERKOUTEREN, in tegenwoordigheid van den Heer Kantonregter geadsisteerd met deszelfs Griffier, te *Geertruidenberg*, eerst in perceelen en daarna in massa is geveild, en na gedane verhooging ten [illegible], in bod is gebragt op eene som van *honderd vijftien duizend Guldens*, zal op den 12. December 1838, des namiddags ten drie ure, ten Huize en Herberge van H. TINDAL, te *Geertruidenberg* voornoemd, finaal worden Verkocht. Inmiddels zijn alsnog nadere informatien te bekomen bij de Eigenaren te *Geertruidenberg*, ten Kantore van gemelden Notaris VERKOUTEREN aldaar, alsmede ten Kantore van de Notarissen VAN DER LOOY en VAN DER HOOP, te *Rotterdam*.

DE MAJOOR PLAATSELIJKE KOMMANDANT DER VESTING *GEERTRUIDENBERG*,

zal als daartoe Gemagtigd door Zijne Excellentie den Heer Directeur-Generaal van Oorlog, op den 18. December 1838, in het openbaar aan de meestbiedende tegen Contante Betaling presenteren te Verkoopen: onderscheidene voor 's Rijks dienst onbruikbaar geworden voorwerpen, als verschillende soorten, van SCHOPPEN, SPADEN, TIMMERMANS-GEREEDSCHAPPEN, OUD IJZER, KRIBPLANKEN, PALISSADEN, GORDINGEN, YPEN- EN POPULIEREN BOOMSTAMMEN, HEIPALEN, *eenige kubieke ellen* BRANDHOUT, en wat verder te Koop zal worden aangeboden.

Zullende de opgenoemde voorwerpen een dag voor den Verkoop aan het *Arsenaal*, de *Affuitloots* en de *Brouwerij de Bel*, van des morgens 9 tot 12 en 's middags van 2 tot 4 ure ter bezigtiging liggen.

Door het vergevorderde Saisoen en noodzakelijke Reparatie zal de STOOMBOOT, varende van *Rotterdam* en *Dordrecht*, op den *Moerdijk*, op den 13. dezer, tot nadere kennisgeving, DE VAART STAKEN.

DORDRECHT, den 4. December 1838.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.